

Referanser

- Andrews, F.M. & Witherby, S.B. (1976). *Social indicators of well-being: Americas perception of life quality*. New York: Plenum.
- Aspin, A.J. (1991). Psychological consequences of cystic fibrosis in adults. *British Journal of Hospital Medicine*, 45, 368-371.
- Brickman, F., Coates, D. & Janoff-Bullman, R. (1978). Lottery Winners and Accident Victims: Is Happiness Relative? *Journal of Personality and Social Psychology*, 36, 917-927.
- Bårdgård, J. og Eknes, J. (1992). *Livskvalitet og mestringsstrategier ved kronisk progresjonerende sykdom - belyst gjennom en studie av mennesker med cystisk fibrose*. Hovedoppgave. Psykologisk institutt, Universitetet i Oslo.
- Dieners, E. (1984). Subjective Well-being. *Psychological Bulletin*, 95, 542-575.
- Dieners, E., Emmons, R.A., Larsen, R.J. & Griffin, S. (1985). The Satisfaction With Life Scale. *Journal of Personality Assessment*, 49, 71-75.
- Drotar, D., Doershuk, C. F., Stern, R. C., Boat, T. F., Boyer, W. & Mathews, L. (1981). *Psychological functioning of children with cystic fibrosis. Pediatrics*, 67, 338-343.
- Eiser, C. (1990) Psychological effects of chronic disease. *Journal of Child Psychology & Psychiatry*, 31, 85-98.
- Elborn, J. S., Shale, D. J. & Britton, J. R. (1991). Cystic fibrosis: current survival and population estimates to the year 2000. *Thorax*, 46, 881-885.
- Emmons, R.A. (1986). Personal strivings: An approach to Personality and Subjective Well-Being. *Journal of Personality and Social Psychology*, 51, 1058-1068.
- Emmons, R.A. (1986). Personal strivings: An approach to Personality and Subjective Well-Being. *Journal of Personality and Social Psychology*, 51, 1058-1068.
- Falkman, C. (1977). Cystic fibrosis - a psychological study of 52 children and their families. *Acta Paediatrica Scandinavica (supplement)* 269, 1-93.
- Resultatene gir støtte for vår antagelse om at det å ha en alvorlig progresjonerende sykdom ikke behøver å bety at man dermed også stort sett vil oppleve å ha lav livskvalitet. Livskvalitet og objektiv helse er signifikant korrelert, men ikke i større grad enn at det er åpenbart at en god del av variasjonen ved målet for subjektiv livskvalitet må kunne forklares av andre faktorer enn helse. I forskningsprosjektet som denne artikkelen bygger på, valgte vi også å studere mestringsstrategiers betydning for subjektiv livskvalitet. Resultater fra denne delen av undersøkelsen vil bli presentert i en senere artikkel.
- * Ytterligere drøftinger av utvalgss størrelsen N=15 vil komme i en senere artikkel, som omhandler andre resultater fra den samme undersøkelsen.

Konklusjon

Når det gjelder subjektiv vurdering av helse, viser litteraturen høyere korrelasjon med subjektiv livskvalitet enn objektiv vurdering av helsen (Dieners, 1984). Vi finner ikke støtte for en slik hypotese i vårt materiale, men dette kan eventuelt skyldes at metoden vi valgte for å studere subjektiv helsevurdering fungerte dårligere enn det vi på forhånd hadde trodd (Bårdgård og Eknes, 1992). Annerledes stiller det seg med målet på objektiv helse, som fremstår som en sikrere og mer entydig indikator (Shwachman, 1977; Bårdgård og Eknes, 1992).

- Gursli, S. & Haanæs, O.C. (1991) Lungefysioterapi ved cystisk fibrose. *Tidsskrift for den Norske Lægeforening*, 111, 720-2.
- Headey, B. & Wearing, A. (1990). Subjective well-being and coping with adversity. *Social Indicators Research*, 22, 327-349.
- Hermans, H. J. M. (1987a). Self as an organized system of valuations: Toward a dialogue with the person. *Journal of Counseling Psychology*, 34, 10-19.
- Hermans, H. J. M. (1987b). The dream in the process of valuation: A method of interpretation. *Journal of Personality and Social Psychology*, 53, 163-175.
- Hermans, H. J. M. (1988). On the integration of nomothetic and idiographic research methods in the study of personal meaning. *Journal of Personality*, 56, 785-812.
- Hermans, H. J. M. (1989). The meaning of life as an organized process. *Psychotherapy*, 26, 11-22.
- Hermans, H. J. M., Fiddelaers, R., de Groot, R. & Nauta, J. F. (1990). Self confrontation as a method for assessment and intervention in counseling. *Journal of Counseling & Development*, 69, 156-162.
- Hermans, H. J. M. & Hermans-Jansen, E. (1991). The personal valuation of promiscuity. A method of investigation. *The Psychotherapy Patient*, 8 (1-2), 121-140.
- Haanæs, O.C. (1991). Når er tiden inne? *CF bladet*, 1, 16-18.
- Jahoda, M. (1958). *Current concepts of positive mental health*. New York: Basic Books.
- Larson, R. (1978). Thirty years of research on the subjective well-being of older American. *Journal of Gerontology*, 33, 109-125.
- Mastekaasa, A., Moum, T., Næss, S. og Sørensen, T. (1988), *Livskvalitetsforskning*, ISF rapport nr. 6.
- Michaelsen, H. (1992). Personlig kommunikasjon og upubliserte plansjer. *Aker Sykehus*, Oslo.
- Orenstein, D.M. & Wachnowsky, B.S. (1985). Behavioral aspects of cystic fibrosis. *Annals of Behavioral Medicine*, 7, 17-20.
- Ryff, C. D. (1990). Happiness Is Everything, or Is It? Explorations on the Meaning of Psychological Well-Being. *Journal of Personality and Social Psychology*, 57, 1069-1081.
- Schwachmann, H., Barbero, G.J., di Sant'Agnese, P.A., Harrison, G.M., Matthews, L.W. & Patterson, P.R. (1971) *Guide to the management and diagnosis of cystic fibrosis*. New York: National Cystic Fibrosis Research Foundation.
- Simmons, R.J., Corey, M., Cowen, L., Keenan, N., Robertson, J., Levison, H. (1987). Behavioral Adjustment of Latency Age Children with Cystic fibrosis. *Psychosomatic Medicine*, 49, 291-301.
- Spirito, A., Russo, D. & Masek, B. (1984) Behavioral interventions and stress management training for hospitalized adolescents and young adults with cystic fibrosis. *General Hospital Psychiatry*, 6, 211-18.

Spesialpsykolog Jarle Eknes

Ullevål sykehus, Medisinsk klinikk, Avdeling for Voksenhabilitering.

0407 OSLO. Tlf: 22 11 91 44